

ordning, hvorefter det færøske og det grønlandske landsstyre får adgang til at handle på rigets vegne i sådanne mellemfolkelige anliggender, der alene angår Færøerne henholdsvis Grønland.

I den statsretlige litteratur er det - på linie med den grønlandske hjemmestyrebetænkning fra 1978 - gjort gældende, at forsvars- og sikkerhedspolitiske anliggender ikke kan overlades til de færøske myndigheder.

Denne opfattelse må antages at bygge på, at disse anliggender efter deres karakter nødvendigvis vedrører hele riget bl.a. på den måde, at riget bør have ét samlet forsvar, der er undergivet fælles ledelse.

Hertil kommer, at grundlovens § 19 indeholder en forudsætning om, at det er kongen (regeringen), der træffer beslutning (med Folketingets samtykke) om anvendelse af militære midler over for andre stater.

På den anførte baggrund må det efter regeringens opfattelse antages, at hensynet til rigsenheden og grundlovens § 19 er til hinder for, at det overlades til de færøske myndigheder at udøve beføjelser i forsvars- og sikkerhedspolitiske anliggender.

Det vil derfor også fremover være rigsmyndighederne, som råder over de militære anlæg m.v. på Færøerne. Det vil endvidere også være rigsmyndighederne, der har kompetencen vedrørende den militære retsplejelov og straffelov.

3.4.5. Valuta- og pengepolitik

Valutapolitik drejer sig om valg af valuta og målsætningen for dens værdi i forhold til andre valutaer, f.eks. i form af et bånd eller anden tilknytning til andre valutaer, flydning over for andre valutaer eller andre valutapolitiske systemer. Pengepolitik angår pengeforholdene og har overordnet til opgave at fastholde pengenes købekraft, jf. herved nationalbanklovens § 1, hvorefter Nationalbanken har til opgave i overensstemmelse med loven og de i henhold til loven udfærdigede forskrifter at opretholde et sikkert pengevæsen i riget samt at lette og regulere pengeomsætning og kreditgivning.

Efter regeringens opfattelse kan det ikke antages, at grundlovens § 26 om kongens ret til at slå mønt i sig selv ville være til hinder for, at sagsområdet valuta- og pengepolitik kan overgå til de færøske myndigheder.

Spørgsmålet er herefter, om hensynet til rigsenheden (rigsfællesskabet) udelukker, at valuta-

og pengepolitik overgår til de færøske myndigheder.

Indledningsvis bemærkes i den forbindelse, at grundloven i givet fald ikke ville være til hinder for en ordning, hvorefter der i de enkelte dele af rigsfællesskabet gælder forskellige regler inden for valuta- og pengepolitik - herunder f.eks. således, at der ville gælde forskellige valutaer. Det bemærkes også, at regeringen ikke har grundlag for at antage, at en overladelse af sagsområdet valuta- og pengepolitik til de færøske myndigheder ville få omfattende økonomiske konsekvenser for det samlede rigsfællesskab.

Imidlertid kan disse forhold efter regeringens opfattelse ikke være afgørende for, om sagsområdet valuta- og pengepolitik kan overgå til de færøske myndigheder.

I vurderingen af dette spørgsmål må der således lægges vægt på, at valuta- og pengepolitik omfatter forhold, der vedrører de helt grundlæggende forudsætninger for enhver økonomisk virksomhed i et samfund, herunder bl.a. spørgsmål om, hvilken værdi en valuta skal have, og hvilket udbud (mængde) der skal være af den pågældende valuta.

Det taler efter regeringens opfattelse for, at kompetencen til at fastlægge valuta- og pengepolitikken inden for et rigsfællesskab ikke kan overgå fra rigsmyndighederne til andre lokale - herunder de stedlige færøske - myndigheder.

I overensstemmelse hermed er valuta- og pengepolitik nævnt i den grønlandske hjemmestyrebetænkning som et anliggende, der ikke kan overføres til det grønlandske hjemmestyre, jf. herved også pkt. 5 i Statsministeriets (nu ophævede) cirkulære nr. 13 af 6. februar 1989, hvor »Rigets finanser, Nationalbanken, seddeludstedelse, mønt (...) og valuta« er nævnt som sagsområder, der som følge af rigsenheden ikke ville kunne overgå til det grønlandske hjemmestyre.

I den forfatningsretlige litteratur giver Frederik Harhoff formentlig udtryk for samme opfattelse, jf. Frederik Harhoff, Rigsfællesskabet (1993), side 491 f. Samtidig med, at forfatteren afviser, at grundloven skulle være til hinder for at overlade samtlige de anliggender, der i den grønlandske hjemmestyrebetænkning betegnes som rigsanliggender, til et hjemmestyre, synes forfatteren således med en henvisning til pkt. 5 i Statsministeriets cirkulære fra 1989 at være enig i, at valuta- og pengepolitik må være et rigsanliggende. Frederik Harhoff tilføjer i den forbin-